

## **8sinif 24-soz-p30-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-onbirinci-asil-ve-ehadis-in-mutesabihat-inin-tabiri - Set 1**

1-) Bu bölümde hadislerle ilgili anlatılmak istenen ana fikir nedir? (19 kelime)

Bazı hadislerin ilk bakışta

2-) Kur'an'daki hangi tür ifadelerle hadislerdeki bazı zor kısımlar arasında benzerlik kuruluyor? (7 kelime)

Açıklama

3-) Hadislerde geçen güç anlaşılan sözlere nasıl yaklaşmak gerekir? (10 kelime)

Dikkatle düşünmek,

4-) Uyanık bir kimsenin, uyuyan birinin gördüklerini yorumlaması örneği niçin verilmiştir? (13 kelime)

Gerçeği daha iyi

5-) Uyuyan kişinin, çevresindeki konuşmaları kendi rüyasına göre anlaması neyi temsil eder? (10 kelime)

İnsanın hakikati

6-) Metinde "gaflet ve felsefe uykusu" sözüyle nasıl bir insan hâli eleştiriliyor? (14 kelime)

Hakikatten uzak, dikkati

7-) Peygamberlik hakikatlerini değerlendirmede neden herkesin ölçüsü yeterli görülüyor? (10 kelime)

Çünkü sıradan

8-) Sinek ısırığının büyük bir savaştaki yaralanma gibi sanan uyuyan kişi örneği neyi gösterir? (14 kelime)

İnsan bazen küçük

9-) Uyuyan kişinin yaşadığı sıkıntıya yanındakilerin gülmesi hangi farkı ortaya koyar? (14 kelime)

Görünen gerçek ile

10-) Metne göre gafletli ve felsefeye dalmış bakış, neden nübüvvet hakikatlerine ölçü olamaz? (12 kelime)

Çünkü bu bakış

## **8sinif 24-soz-p30-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-onbirinci-asil-ve-ehadis-in-mutesabihat-in-tabiri - Set 2**

1-) “Onbirinci Asıl”da hadislerin hangi yönü özellikle ele alınıyor? (10 kelime)

Anlaşılması zor

2-) Kur’an’da olduğu gibi hadislerde de neden yoruma ihtiyaç duyulabildiği söyleniyor? (11 kelime)

Çünkü bazı

3-) Metindeki rüya örneğinde iki kişi arasındaki temel fark nedir? (16 kelime)

Biri uyanık ve durumu

4-) Uyuyan kişinin işittiği sözleri kendi rüyasına göre şekillendirmesi, anlamada hangi hataya benzer? (8 kelime)

Kişinin dışarıdaki

5-) Bölümde insan niçin doğrudan inkâr etmekten sakındırılıyor? (10 kelime)

Çünkü anlayamadığı

6-) Metinde hakikati en açık şekilde gören zat için hangi özellik vurgulanıyor? (8 kelime)

Onun gerçek

7-) “Sen kendi rü’ya’nda inkâr değil, tabir et” düşüncesi öğrencinin anlayacağı şekilde nasıl özetlenebilir? (11 kelime)

Anlamadığın şeyi

8-) Sinek ısırığının savaş yarası sanmak, insan zihninin hangi özelliğine örnek verilir? (10 kelime)  
İçinde bulunduğu

9-) Bu örneklerden çıkan sonuca göre, peygamberlik hakikatlerine yaklaşım nasıl olmalıdır? (8 kelime)  
Saygılı, dikkatli

10-) Bu parçaya göre asıl problem hadiste mi, yoksa bazen okuyanın bakışında mı olabilir? (8 kelime)  
Bazen asıl

## **8sinif 24-soz-p30-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-onbirinci-asil-ve-ehadis-in-mutesabihat-inin-tabiri - Set 3**

1-) Parçada zor anlaşılan hadisler için hangi iki yol öneriliyor? (9 kelime)  
Gerekirse açıklamak

2-) Kur'an ile hadis arasında burada kurulan ortak nokta nedir? (7 kelime)  
İkisinde

3-) Uyanık kişinin, uyuyan kişinin rüyasını yorumlaması hangi düşünceyi destekler? (7 kelime)  
Her

4-) Uyuyan kişinin konuşulanları işitip onları rüya dünyasına göre anlamlandırması neyi anlatır? (8 kelime)  
İnsanın gerçeği

5-) Metinde eleştirilen "insafsız adam"ın hangi tavrı yanlıştır? (7 kelime)  
Kendi

6-) Burada peygamberimizin durumu neden "gerçekten uyanık" olmakla ilişkilendiriliyor? (11 kelime)  
Çünkü onun

7-) Parçada geçen savaşta yaralanma zannı, gerçekte neye dayanıyordu? (8 kelime)  
Çok küçük

8-) Küçük bir etkinin büyük sanılması, hadisleri anlamada hangi

tehlikeyi hatırlatır? (9 kelime)  
Yetersiz anlayış

9-) Metne göre yanındakilerin gülmesi, uyuyan kişinin yaşadığını  
bütünüyle yok mu sayar? (12 kelime)  
Hayır; onun bir

10-) Bu bölümün sonunda hangi hükme varılıyor? (14 kelime)  
Gafletle ve sırf

## **8sinif 24-soz-p30-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-onbirinci-asil-ve-ehadis-in-mutesabihat-in-tabiri - Set 4**

1-) “Onbirinci Asıl”ın amacı, okuyucuya hangi konuda ölçü vermektir? (11 kelime)  
Zor görünen

2-) Metne göre bazı hadislerin güç gelmesi, onların yanlış olduğunu mu gösterir? (8 kelime)  
Hayır; bazen

3-) Rüya benzetmesinde insanın en büyük hatası nedir? (7 kelime)  
Kendi

4-) Uyuyan kişinin işittiği sözleri yanlış yere uygulaması günlük hayatta hangi duruma benzer? (9 kelime)  
Bir sözü

5-) Parçada geçen uyarı, özellikle nasıl bir düşünce tarzına yöneliktir? (9 kelime)  
Kendini yeterli

6-) Metinde geçen iki ifadeyle, söz konusu yüce zatın hangi yönü öne çıkarılıyor? (7 kelime)  
Kalbinin

7-) Neden okuyucuya “inkâr etme, yorumla” deniyor? (8 kelime)  
Çünkü anlaşılmayan

8-) Sinek ısırtığı örneği, algı ile gerçek arasında nasıl bir ilişki kuruyor? (8

kelime)

Algının bazen

9-) Gafletli bakış ile hakikatli bakış arasındaki fark nasıl özetlenebilir?

(11 kelime)

Biri karışık

10-) Bu parçadan çıkarılacak ahlâkî ders nedir? (12 kelime)

Kişi bilmediği konuda



## **8sinif 24-soz-p30-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-onbirinci-asil-ve-ehadis-in-mutesabihat-in-tabiri - Set 5**

1-) Bu pasajda hadislerle karşı nasıl bir tutum yanlış bulunuyor? (8 kelime)

Zor geldiği

2-) Metin, hadislerdeki müşkil kısımlar için ne yapılmasını uygun görüyor? (8 kelime)

İnceleme, açıklama

3-) Rüya örneğinde uyanık kişi neyi temsil eder? (8 kelime)

Hakikati daha

4-) Uyuyan kişi neyi temsil eder? (8 kelime)

Gaflet içinde

5-) Uyuyan kişinin duyduğu sözü kendi rüyasına göre anlaması, metindeki ana konuya nasıl bağlanır? (14 kelime)

Bu durum, bazı

6-) Parçada neden “insafsız” ifadesi kullanılmıştır? (8 kelime)

Çünkü kişi

7-) Sinek ısırığı ile savaş yarası arasındaki büyük fark neyi vurgular? (11 kelime)

Yaşanan şey

8-) Çevredekilerin durumu fark etmesi neyi gösterir? (9 kelime)

Dışarıdan bakanın

9-) Metne göre felsefî bakışın burada yetersiz kalmasının sebebi nedir?  
(11 kelime)  
Çünkü bu

10-) Pasajın tamamı dikkate alındığında okuyucuya verilen temel öğüt nedir? (8 kelime)  
Dinî metinlerde

## **8sinif 24-soz-p30-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-onbirinci-asil-ve-ehadis-in-mutesabihat-inin-tabiri - Set 6**

1-) Bu bölümde hangi tür hadislerden söz ediliyor? (8 kelime)

Manası hemen

2-) Kur'an'daki kapalı ifadeler anılınca hangi mesaj verilmiş oluyor? (12 kelime)

Dinî metinlerde bazen

3-) Metindeki benzetmede neden rüya konusu seçilmiş olabilir? (10 kelime)

Çünkü rüya,

4-) Uyuyan insanın, etrafındaki sesleri farklı biçimde anlaması bize ne öğretir? (11 kelime)

İnsan duyduğunu

5-) Burada “uyku” sadece gerçek uyku mu anlatıyor, yoksa başka bir anlama da mı işaret ediyor? (12 kelime)

Başka bir anlama

6-) Metinde sözü edilen yüce zatın “uyanık” oluşu neden önemlidir? (10 kelime)

Çünkü onun

7-) Sinek ısırığından büyük bir tehlike çıkarmak, hangi yanlış değerlendirme biçimine örnektir? (7 kelime)

Küçük

8-) Bu örnekte yanılma sebebi olayın kendisi mi, kişinin durumu mu? (6 kelime)

Daha

9-) “Hakaik-i nübüvveti mihenk olamazlar” düşüncesi sade bir dille nasıl söylenebilir? (9 kelime)

Böyle kusurlu

10-) Bu pasajı okuyan bir öğrenci, dinî metinler karşısında nasıl bir tavır geliştirmelidir? (10 kelime)

Sabırlı, saygılı,

## CEVAP ANAHTARI

## **8sinif 24-soz-p30-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-onbirinci-asil-ve-ehadis-in-mutesabihat-inin-tabiri - Set 1 - CEVAPLAR**

1-) Bu bölümde hadislerle ilgili anlatılmak istenen ana fikir nedir?

Bazı hadislerin ilk bakışta zor anlaşılabilirliği, bu yüzden onları hemen reddetmek yerine açıklamaya ve doğru yorumlamaya ihtiyaç olduğu anlatılır.

2-) Kur'an'daki hangi tür ifadelerle hadislerdeki bazı zor kısımlar arasında benzerlik kuruluyor?

Açıklama gerektiren kapalı ifadeler arasında benzerlik kuruluyor.

3-) Hadislerde geçen güç anlaşılan sözlerle nasıl yaklaşmak gerekir?

Dikkatle düşünmek, uygun şekilde açıklamak ve acele inkâr a gitmemek gerekir.

4-) Uyanık bir kimsenin, uyuyan birinin gördüklerini yorumlaması örneği niçin verilmiştir?

Gerçeği daha iyi bilen kişinin, karışık görünen şeyi doğru anlamlandırabileceğini göstermek için verilmiştir.

5-) Uyuyan kişinin, çevresindeki konuşmaları kendi rüyasına göre anlaması neyi temsil eder?

İnsanın hakikati kendi dar bakışına göre yanlış yorumlamasını temsil eder.

6-) Metinde “gaflet ve felsefe uykusu” sözüyle nasıl bir insan hâli eleştiriliyor?

Hakikatten uzak, dikkati zayıf ve sadece kendi aklına güvenerek değerlendirme yapan bir hâl eleştiriliyor.

7-) Peygamberlik hakikatlerini değerlendirmede neden herkesin ölçüsü yeterli görülüyor?

Çünkü sıradan ve dalgın bakış, yüksek peygamberlik hakikatlerini tam kavrayamaz.

8-) Sinek ısırığını büyük bir savaşta yaralanma gibi sanan uyuyan kişi örneği neyi gösterir?

İnsan bazen küçük bir şeyi bulunduğu ruh hâli yüzünden çok farklı ve abartılı algılayabilir.

9-) Uyuyan kişinin yaşadığı sıkıntıya yanındakilerin gülmesi hangi farkı ortaya koyar?

Görünen gerçek ile kişinin kendi iç dünyasında kurduğu yanlış anlam

arasında fark olduğunu gösterir.

10-) Metne göre gafletli ve felsefeye dalmış bakış, neden nübüvvet hakikatlerine ölçü olamaz?

Çünkü bu bakış bulanıktır, sınırlıdır ve hakikati olduğu gibi tartacak yeterlilikte değildir.

## **8sinif 24-soz-p30-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-onbirinci-asil-ve-ehadis-in-mutesabihat-in-tabiri - Set 2 - CEVAPLAR**

1-) “Onbirinci Asıl”da hadislerin hangi yönü özellikle ele alınıyor?

Anlaşılması zor olan bazı rivayetlerin nasıl değerlendirilmesi gerektiği ele alınıyor.

2-) Kur’an’da olduğu gibi hadislerde de neden yoruma ihtiyaç duyulabildiği söyleniyor?

Çünkü bazı ifadeler doğrudan anlaşılmayabilir; derin düşünme ve doğru açıklama ister.

3-) Metindeki rüya örneğinde iki kişi arasındaki temel fark nedir?

Biri uyanık ve durumu daha doğru kavrayan kişidir, diğeri ise uykuda olduğu için duyduklarını karıştıran kişidir.

4-) Uyuyan kişinin işittiği sözleri kendi rüyasına göre şekillendirmesi, anlamada hangi hataya benzer?

Kişinin dışarıdaki gerçeği kendi yanlış kabullerine uydurmasına benzer.

5-) Bölümde insan niçin doğrudan inkâr etmekten sakındırılıyor?

Çünkü anlayamadığı şeyin yanlış olması gerekmez; sorun kendi kavrayışında olabilir.

6-) Metinde hakikati en açık şekilde gören zat için hangi özellik vurgulanıyor?

Onun gerçek anlamda uyanık ve dikkatli olduğu vurgulanıyor.

7-) “Sen kendi rü’yanda inkâr değil, tabir et” düşüncesi öğrencinin anlayacağı şekilde nasıl özetlenebilir?

Anlamadığın şeyi hemen yanlış sayma; önce ne demek istediğini çözmeye çalış.

8-) Sinek ısırtığını savaş yarası sanmak, insan zihninin hangi özelliğine örnek verilir?

İçinde bulunduğu hâle göre olayı olduğundan farklı algılayabilmesine örnek verilir.

9-) Bu örneklerden çıkan sonuca göre, peygamberlik hakikatlerine yaklaşım nasıl olmalıdır?

Saygılı, dikkatli ve tevazu sahibi bir anlayışla yaklaşılmalıdır.

10-) Bu parçaya göre asıl problem hadiste mi, yoksa bazen okuyanın bakışında mı olabilir?

Bazen asıl problem okuyanın bakışında ve yorumlayışında olabilir.





## **8sinif 24-soz-p30-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-onbirinci-asil-ve-ehadis-in-mutesabihat-in-tabiri - Set 3 - CEVAPLAR**

1-) Parçada zor anlaşılan hadisler için hangi iki yol öneriliyor?

Gerekirse açıklamak ve uygun anlamını bulmak; hemen reddetmemek öneriliyor.

2-) Kur'an ile hadis arasında burada kurulan ortak nokta nedir?

İkisinde de bazı ifadelerin dikkatli değerlendirme istemesidir.

3-) Uyanık kişinin, uyuyan kişinin rüyasını yorumlaması hangi düşünceyi destekler?

Her şeyi herkesin aynı doğrulukla anlayamayacağını destekler.

4-) Uyuyan kişinin konuşulanları işitip onları rüya dünyasına göre anlamlandırması neyi anlatır?

İnsanın gerçeği kendi yanlış çerçevesine sokarak bozabileceğini anlatır.

5-) Metinde eleştirilen "insafsız adam"ın hangi tavrı yanlışır?

Kendi sınırlı bakışıyla yüksek hakikatleri yargılaması yanlıştır.

6-) Burada peygamberimizin durumu neden "gerçekten uyanık" olmakla ilişkilendiriliyor?

Çünkü onun algısı sıradan insanların gafletli hâline benzemez; hakikate daha açıktır.

7-) Parçada geçen savaşta yaralanma zannı, gerçekte neye dayanıyordu?

Çok küçük bir etkiye, yani sinek ısırığına dayanıyordu.

8-) Küçük bir etkinin büyük sanılması, hadisleri anlamada hangi tehlikeyi hatırlatır?

Yetersiz anlayış yüzünden sözün anlamını büyütüp çarpıtma tehlikesini hatırlatır.

9-) Metne göre yanındakilerin gülmesi, uyuyan kişinin yaşadığını bütünüyle yok mu sayar?

Hayır; onun bir şey hissettiğini kabul eder, ama bunu doğru değerlendirmede gösterir.

10-) Bu bölümün sonunda hangi hükme varılıyor?

Gafletle ve sırf felsefi dar ölçülerle bakmanın, peygamberlik hakikatlerini değerlendirmede güvenilir olmayacağı sonucuna varılıyor.

## **8sinif 24-soz-p30-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-onbirinci-asil-ve-ehadis-in-mutesabihat-inin-tabiri - Set 4 - CEVAPLAR**

1-) “Onbirinci Asıl”ın amacı, okuyucuya hangi konuda ölçü vermektir? Zor görünen hadisleri nasıl anlayıp nasıl değerlendirmesi gerektiği konusunda ölçü vermektir.

2-) Metne göre bazı hadislerin güç gelmesi, onların yanlış olduğunu mu gösterir?

Hayır; bazen sadece daha dikkatli açıklama gerektirdiğini gösterir.

3-) Rüya benzetmesinde insanın en büyük hatası nedir?

Kendi içinde kurduğu anlamı dışarıdaki gerçek sanmasıdır.

4-) Uyuyan kişinin işittiği sözleri yanlış yere uygulaması günlük hayatta hangi duruma benzer?

Bir sözü bağlamından koparıp kendi kafasına göre anlamaya benzer.

5-) Parçada geçen uyarı, özellikle nasıl bir düşünce tarzına yöneliktir?

Kendini yeterli görüp manevî hakikatleri küçümseyen düşünce tarzına yöneliktir.

6-) Metinde geçen iki ifadeyle, söz konusu yüce zatın hangi yönü öne çıkarılıyor?

Kalbinin uyanıklığı ve bakışının şaşmaması öne çıkarılıyor.

7-) Neden okuyucuya “inkâr etme, yorumla” deniyor?

Çünkü anlaşılmayan şeyin arkasında derin bir mana olabilir.

8-) Sinek ısırığı örneği, algı ile gerçek arasında nasıl bir ilişki kuruyor?

Algının bazen gerçeği olduğundan çok farklı gösterebileceğini anlatıyor.

9-) Gafletli bakış ile hakikatli bakış arasındaki fark nasıl özetlenebilir?

Biri karışık ve aldanmaya açık, diğeri ise daha doğru ve bilinçlidir.

10-) Bu parçadan çıkarılacak ahlâkî ders nedir?

Kişi bilmediği konuda kibirli davranmamalı, özellikle dinî meselelerde dikkatli ve edepli olmalıdır.

## **8sinif 24-soz-p30-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-onbirinci-asil-ve-ehadis-in-mutesabihat-in-tabiri - Set 5 - CEVAPLAR**

1-) Bu pasajda hadislerle karşı nasıl bir tutum yanlış bulunuyor?

Zor geldiği için hemen reddetme tutumu yanlış bulunuyor.

2-) Metin, hadislerdeki müşkil kısımlar için ne yapılmasını uygun görüyor?

İnceleme, açıklama ve doğru yorum yapılmasını uygun görüyor.

3-) Rüya örneğinde uyanık kişi neyi temsil eder?

Hakikati daha sağlam şekilde kavrayan kimseyi temsil eder.

4-) Uyuyan kişi neyi temsil eder?

Gaflet içinde olup gerçeği karıştıran kimseyi temsil eder.

5-) Uyuyan kişinin duyduğu sözü kendi rüyasına göre anlaması, metindeki ana konuya nasıl bağlanır?

Bu durum, bazı insanların hadisleri kendi yanlış bakışlarına göre değerlendirip asıl manayı kaçırmalarına benzetilir.

6-) Parçada neden “insafsız” ifadesi kullanılmıştır?

Çünkü kişi yeterince düşünmeden, hakkını vermeden hüküm vermektedir.

7-) Sinek ısırığı ile savaş yarası arasındaki büyük fark neyi vurgular?

Yaşanan şey ile kişinin onu yorumlayışı arasında büyük ayrılık olabileceğini vurgular.

8-) Çevredekilerin durumu fark etmesi neyi gösterir?

Dışarıdan bakanın bazen olayın aslını daha iyi görebileceğini gösterir.

9-) Metne göre felsefî bakışın burada yetersiz kalmasının sebebi nedir?

Çünkü bu bakış, nübüvvetin yüksek hakikatlerini tartacak uygun ölçüye sahip değildir.

10-) Pasajın tamamı dikkate alındığında okuyucuya verilen temel öğüt nedir?

Dinî metinlerde zorlandığında inkâra koşmaması, önce anlamaya çalışmasıdır.

## **8sinif 24-soz-p30-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-onbirinci-asil-ve-ehadis-in-mutesabihat-in-tabiri - Set 6 - CEVAPLAR**

1-) Bu bölümde hangi tür hadislerden söz ediliyor?

Manası hemen anlaşılmayan, açıklama isteyen hadislerden söz ediliyor.

2-) Kur'an'daki kapalı ifadeler anılınca hangi mesaj verilmiş oluyor?

Dinî metinlerde bazen derinlik bulunduğu ve her şeyin yüzeyden anlaşılmayabileceği mesajı veriliyor.

3-) Metindeki benzetmede neden rüya konusu seçilmiş olabilir?

Çünkü rüya, gerçeğin karışık ve sembolü algılanmasına uygun bir örnektir.

4-) Uyuyan insanın, etrafındaki sesleri farklı biçimde anlaması bize ne öğretir?

İnsan duyduğunu her zaman olduğu gibi anlamayabilir; kendi hâli anlamı değiştirebilir.

5-) Burada "uyku" sadece gerçek uyku mu anlatıyor, yoksa başka bir anlama da mı işaret ediyor?

Başka bir anlama da işaret ediyor; gaflet ve şuursuzluk hâlini de anlatıyor.

6-) Metinde sözü edilen yüce zatın "uyanık" oluşu neden önemlidir?

Çünkü onun gördüğü ve bildirdiği şeyler sıradan bir şaşkınlıkla karıştırılmaz.

7-) Sinek ısırgından büyük bir tehlike çıkarmak, hangi yanlış değerlendirme biçimine örnektir?

Küçük bir durumu yanlış yorumlayıp büyütme örnektir.

8-) Bu örnekte yanılma sebebi olayın kendisi mi, kişinin durumu mu?

Daha çok kişinin içinde bulunduğu durumdur.

9-) "Hakaik-i nübüvve mihenk olamazlar" düşüncesi sade bir dille nasıl söylenebilir?

Böyle kusurlu bakışlar peygamberlik hakikatini ölçmek için güvenilir değildir.

10-) Bu pasajı okuyan bir öğrenci, dinî metinler karşısında nasıl bir tavır geliştirmelidir?

Sabırlı, saygılı, araştırmacı ve acele hüküm vermeyen bir tavır geliştirmelidir.